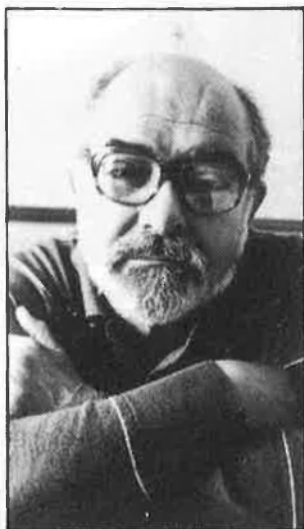

Vicent Ventura

Un home ferm

El segon dia de l'any vàrem enterrar Santiago Ninet. Sabiem que es trobava ferit per una malaltia irreversible, però la mort és tan absurda que mai no t'hi resignes. D'altra banda, l'edat en què li ha sobrevingut permetia suposar-li encara molts anys de vida. I qui sap si en aquests anys s'hauria pogut arribar a nivells encara menys insatisfactoris pel que fa a les esperances per les quals va treballar tan fermament. Eliseu Climent ho va recordar oportunament en referir-se a la seua constant disponibilitat per fer tot el que se li demanava, i, més encara —afegiria jo— el que ell mateix suggeria. Mai no va dir que no, ni de participar fins i tot en accions més pròpies de gent jove, com ara omplir en una sola nit el País Valencià de pintades proposant a la gent l'afirmació nacional que és parlar la pròpia llengua. Però també hem de recordar la lucidesa crítica amb què s'enfrontava a l'ambigüïtat en què ha vingut a dissoldre's quasi aquella esperança.

Practicava, com a defensa contra les decepcions, una certa desconfiança, que no el féu mai girar l'esquena a la feina. Amb tot, de vegades, encara se li disparava l'entusiasme. Anys i anys treballant sense defalliment per una causa considerada més aviat una culpa o, si més no, una inconveniència, demanaven cert reconeixement públic. No ha estat així. Perquè aquest és el destí dels qui mai no han pensat que «fer país» siga una manera més o menys discreta de promoció personal. A ningú se li ha acudit pensar que gent com Ninet hauria de ser també objecte d'agraïment públic. I no deixa de ser injust que l'abnegació haja de ser, damunt, poc menys que secreta.

Pensava aquestes coses durant l'enterrament. Em venien a la memòria noms de gent que ha aconseguit notorietat gràcies a la singularitat valenciana de la seua obra, i no a l'inrevés, com acaben per creure. ¿Què hauria arribat a ser aquesta gent, sense tants Ninets com han treballat cada dia? Cadascú, és veritat, fa el que pot d'acord amb les seues aptituds i totes són necessàries, però uns han de posar més abnegació, més anonimat que altres i no deixa de resultar injusta una «divisió del treball» que demana tant a molts i dona tant a uns quants. Ninet, els Ninets a qui bàsicament es deu el fet d'haver arribat on hem arribat, no són d'aquells que es queixen perquè la pròpia terra els regateja el que creuen haver fet per ella. Per a Ninet, com a persona concreta i com a exemple de tantes abnegacions semblants, estava clar que la terra, el país, era ell, eren els seus esforços, juntament amb el dels altres.

SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA

1r. cognom _____ 2n. _____

Nom _____ Domicili _____

Població _____ D.P. _____ Tel. Part. _____

Lloc de naixement _____ Any _____

Professió _____ Lloc de treball _____

Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un període D'UN ANY, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de:

7.400 pessetes - amb pagament: Anual (1 rebut per la quantitat abans citada)

Semestral (2 rebuts de 3.700 pessetes)
(Sols en el cas de pagament per banc)

10.500 pessetes (Europa) amb pagament anual
Aquests preus inclouen el 6% de l'IVA.

Forma de pagament: Dom. bancària. Taló bancari adjunt. Gir postal n.º _____
En el cas corresponent ompliu, la domiciliació bancària _____ (Firma)

• La subscripció representa un descompte de més del 10% sobre el preu de venda als quioscs.

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Distingits senyors:

Caixa o banc _____ Agència _____

carrer _____ ciutat _____

Els pregue que els rebuts que a nom d _____

domicili _____ població _____

presentarà EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S.A. amb total de _____ ptes.

a pagar en _____ terminis _____ semestralment _____ anualment _____ per la quantitat de ptes _____ siguen

pagats amb càrrec al compte corrent _____ n.º _____ a la llibreta d'estalvis _____

_____ de _____ de 198 _____

(Firma)